

MARNO JÁNOS

Átalakulatok

„csontvázmadarak hajnali négy óraker”
Giacometti

„Halál, meg fogsz halni!”
John Donne

„Ich freue mich auf meinen Tod.”
J. S. Bach

Unom és undorít a halálom.
Elvágódok egy alagsori üzlet
lépcsőfokán, koponyaalapi
törés, a szájam résnyire nyitva
marad, lelkem légysóhajtással röppen
ki belőle, hogy azután döglégyként
mássszon vissza a fekete részbe,
lepetézni a halott nyelv alatt.

Néger katonák gyűlnek alakzatba,
gyötrelmemre, a hajnali ködben,
emlékeztetnek a halottakra,
akiktől éjszaka búcsút vettem
a kávéházban, annak ellenére,
hogy nem vagyok egy kávéházi ember,
idegen tőlem az az életforma,
idegenebb, mint az élet maga.

Nyersen szeretem forgatni hosszan
a szavakat magamban, fölnyársalni
őket nyelvemmel a két szemfogamra,
majd elgyámoltalanodni velük
a számban a kis asztalkánál ülve,
azt sem bánva, ha olykor kiülnek
ők is direkt az ábrázatomra,
bátraknak tűnve és elesetteknek.

Donne tévedett: a Halál örök-
életű, meghalni egyedül mi,
életre keltek vagyunk képesek,
elnyúlni piros deszkánkon egy reggel,
gerincünk körül csontvázmadarak

*keringnek, s ahogy kezdünk ráismerni
régí Gesztenyészertüinkre, kelnék
nyomban újra, és indulnánk körbe,*

*és nem megy; nem visz a lábunk hátra,
sem előre, megszikkadt a velő
koponyatetőnk alatt, értsd: agyunk
elagyagosodott, és a kérge
kicserepesedett, rosszul vagyunk,
itt az ideje tehát abba hagynunk
a disznólkodásokat. Ideje
rendben megdöglennünk, visszatérnünk
a szállásunkra, nyelvünk alá, hol*

*kéjes sóhajtozások s hörgések
közepette álmunkban lepetéztünk.
A fekete katonák nyúlporköltet
kaptak kelkáposztafőzelékkel,
annak a szaga áll még a ködben,
mely mintha nem szállna fel soha többet.
Zavart vagyok és egyre nyugösebb.*

*A betűket is elmosódni látom
ebben a fiültépő viaskodásban,
Jean Valjeanként cipelem a hullámat
a bélcsatornámban menekülőben
a pókhasú zsaru, Javert elől,
miközben rettegek ilyen mocskosan,
zihálva és holtan a kis Cosette
szeme elé kerülni, megállok
hát inkább, és agyoncsapom a pókot,*

*amint utolér bennünket ebben
a csatornaszürkületben. Dögölj
meg te is, te nyomorult kopóféreg!
nagyjából ilyesmit fogok mondani
neki, viszonylag szenttelen képpel
és szenttelenül kopogó hangon.
Aztán hirtelen megtöröm a csendet,
még nem tudom mivel, de megtöröm,
vagy ha nekem sehogyan nem megy,
keríték egy hullát valahonnan,
és megtörettem vele odaát.*